

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

27 вересня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 77/ВП-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі кваліфікаційної та дисциплінарної палат:

головуючого – Устименко В.Є.,
членів Комісії: Бутенка В.І., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С.,
Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г.,

розглянувши клопотання Генерального прокурора України від 09 вересня 2016 року про продовження строку відсторонення Пригунової Алли Борисівни від посади судді господарського суду міста Києва у зв'язку з притягненням її до кримінальної відповідальності,

встановила:

До Вищої кваліфікаційної комісії суддів України 01 липня 2016 року в порядку, передбаченому статтями 154, 158 Кримінального процесуального кодексу України та статтею 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», надійшло клопотання Генерального прокурора України про продовження строку відсторонення Пригунової Алли Борисівни від посади судді господарського суду міста Києва у зв'язку з притягненням її до кримінальної відповідальності. Також до Комісії надійшли матеріали, які обґрунтовують доводи, наведені у ньому, та розписка, яка підтверджує отримання Пригуною А.Б. копії клопотання та доданих до нього документів.

Як зазначено в клопотанні, Генеральною прокуратурою України у Шевченківському районному суді міста Києва підтримується державне обвинувачення у кримінальному провадженні за обвинуваченням судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б. у вчиненні злочинів, передбачених частиною другою статті 190, частиною першою статті 364, частиною четвертою статті 368 Кримінального кодексу України.

Клопотання мотивовано тим, що, перебуваючи на посаді судді, Пригунова А.Б. може впливати на свідків у кримінальному провадженні, зокрема працівників та суддів господарського суду міста Києва. Суддя має знайомих серед працівників правоохоронних органів, зв'язки з якими може

використати для створення перешкод під час судового розгляду кримінального провадження. Також Пригунова А.Б. може вчиняти інші кримінальні правопорушення, оскільки саме перебування на посаді судді сприяло вчиненню інкримінованих їй злочинів.

Під час засідання представник Генерального прокурора України Капшученко Ю.М. підтримав клопотання Генерального прокурора України, просив продовжити строк відсторонення Пригунової А.Б. від посади судді з підстав та мотивів, викладених у ньому.

27 вересня 2016 року до початку засідання Комісією отримано клопотання Пригунової А.Б. про відкладення розгляду питання про продовження строку відсторонення її від посади судді, оскільки в цей же день о 9 год. 30 хв. у Вищому адміністративному суді України відбудеться розгляд справи за її позовом до Комісії про визнання дій протиправними та скасування рішення від 28 липня 2016 року про відсторонення судді від посади.

Оскільки результати розгляду Вищим адміністративним судом України зазначеної справи мають принципове значення для прийняття рішення, Комісією оголошено перерву до 16 год. 00 хв. для з'ясування результатів розгляду справи та повідомлення судді про зазначені обставини.

Після перерви Комісія отримала копію вступної та резолютивної частини постанови Вищого адміністративного суду України, якою відмовлено у задоволенні адміністративного позову Пригунової Алли Борисівни до Комісії про визнання дій протиправними та скасування рішення.

Також встановлено, що повідомити суддю про оголошення перерви та визначення нового часу розгляду питання не вдалося через неможливість зв'язатися з нею за відомим контактним номером телефону.

У зв'язку із цим Комісією повторно оголошено перерву до 17 год. 20 хв. для повідомлення судді шляхом направлення телефонограми до господарського суду міста Києва.

В подальшому голова господарського суду міста Києва Князьков В.В. повідомив Комісію, що поінформувати Пригунову А.Б. про засідання Комісії о 17 год. 20 хв. не було можливості, оскільки суддя відсутня на робочому місці.

Таким чином, Комісією вжито усіх можливих заходів для повідомлення Пригунової А.Б. про засідання.

Відповідно до абзацу другого пункту 15.4 Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 08 червня 2011 року № 1802/зп-11 (у редакції рішення від 03 квітня 2015 року № 13/зп-15, зі змінами) (далі – Регламент), неявка на засідання Комісії судді, який був належним чином повідомлений про дату, час та місце засідання, не перешкоджає розгляду Комісією питання про відсторонення його від посади.

Обговоривши зазначене питання, беручи до уваги, що відповідно до листа в.о. голови господарського суду міста Києва від 23 вересня 2016 року суддя повідомлена про засідання Комісії ще 19 вересня 2016 року, Комісія вважає за можливе розглянути клопотання Генерального прокурора України за відсутності судді.

Вивчивши клопотання та додані матеріали, заслухавши думку представника Генерального прокурора України, Комісія приходить до висновку, що клопотання підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до частини четвертої статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя може бути відсторонений від посади у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України виключно в порядку, встановленому цим Законом. Таке відсторонення здійснюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на строк не більше двох місяців.

Продовження строку відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності здійснюється в тому ж порядку на строк не більше одного місяця. Клопотання про продовження строку такого відсторонення судді від посади подається не пізніше п'ятнадцяти днів до закінчення строку, на який суддю було відсторонено. Вимоги до клопотання про відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності встановлюються процесуальним законом.

Статтею 158 Кримінального процесуального кодексу України передбачено, що для продовження строку відсторонення від посади прокурор має довести, що:

- 1) обставини, які стали підставою для відсторонення від посади, продовжують існувати;
- 2) сторона обвинувачення не мала можливості забезпечити досягнення цілей, заради яких було здійснено відсторонення від посади, іншими способами протягом дії попередньої ухвали.

Комісією встановлено, що Постановою Верховної Ради України від 18 квітня 2013 року № 209-VII Пригунову А.Б. обрано на посаду судді господарського суду міста Києва безстроково.

Обвинувальний акт за обвинуваченням Пригунової А.Б. у вчиненні злочинів, передбачених частиною другою статті 190, частиною першою статті 364, частиною четвертою статті 368 Кримінального кодексу України перебуває на розгляді Шевченківського районного суду міста Києва.

Інкримінований судді злочин належить до тяжких, вона є службовою особою, яка займає відповідальне становище.

Із досліджених Комісією матеріалів та наданих у засіданні пояснень представника Генерального прокурора України вбачається, що існують обставини, які є підставою для продовження строку відсторонення судді від посади. Так, ризик можливого впливу судді на свідків у кримінальному провадженні, які будуть допитані під час судового розгляду, пояснюється тим, що відповідно до норм статті 95 Кримінального процесуального кодексу України суд може обґрунтовувати свої висновки лише на показаннях, які він безпосередньо сприймає під час судового засідання або отриманих у порядку, передбаченому статтею 225 цього Кодексу, та не вправі обґрунтовувати судові рішення показаннями, наданими слідчому, прокурору, або посилатися на них.

Комісія вважає обґрунтованими доводи клопотання про ризики можливого впливу Пригунової А.Б. як судді на свідків, окремі з яких, такі як

секретар та помічник судді, їй підпорядковуються. Відповідно до статті 154 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» судді самостійно здійснюють добір помічників. Помічник судді призначається на посаду та звільняється з посади керівником апарату відповідного суду за поданням судді. Помічники суддів з питань підготовки справ до розгляду підзвітні лише відповідному судді.

Відповідно до пункту 1.5 Типової посадової інструкції секретаря судового засідання місцевого загального суду, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України від 20 липня 2005 року № 86, секретар судового засідання безпосередньо підпорядкований керівнику апарату суду та судді, з яким працює відповідно до внутрішнього розподілу обов'язків, координує свою діяльність з помічником судді.

Ризики можливого впливу стосуються також інших осіб, що можуть бути допитані під час судового розгляду, які є учасниками кримінального провадження.

Враховуючи тривалий досвід роботи на посаді судді, Пригунова А.Б. має знайомих серед працівників правоохоронних органів, зв'язки з якими може використати для створення перешкод судовому розгляду кримінального провадження.

Статтею 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що суддя зобов'язаний дотримуватися правил суддівської етики та присяги судді.

Питання етики суддів визначаються Кодексом суддівської етики, що затверджується з'їздом суддів України (стаття 57 згаданого Закону).

Наявність судового провадження за обвинуваченням судді у вчиненні кримінального правопорушення з огляду на норми Кодексу суддівської етики не узгоджується із встановленими ним морально-етичними принципами, згідно з якими суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Клопотання Генерального прокурора України, додані матеріали не містять посилок на обставини, які б вказували на те, що продовження строку відсторонення Пригунової А.Б. від посади судді призведе до негативних наслідків для інших осіб. Такі обставини не встановлені Комісією і при розгляді клопотання.

Дослідивши співрозмірність відсторонення від посади судді з тими негативними наслідками, які можуть настати, Комісія дійшла висновку, що таке відсторонення виправдовується потребами судового розгляду кримінального провадження.

Мотиви, наведені Генеральним прокурором України у клопотанні про продовження строку відсторонення Пригунової А.Б. від посади судді, є обґрунтованими і належно підтвердженими матеріалами кримінального провадження, що містять докази, які у сукупності можуть вказувати на вчинення суддею умисного кримінального правопорушення.

Беручи до уваги наведене, системно аналізуючи норми права, які містять підстави для продовження строку відсторонення від посади судді та зобов'язують врахувати наслідки такого відсторонення, Комісія вважає, що клопотання підлягає задоволенню.

Керуючись статтями 49, 101, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», статтями 154-158 Кримінального процесуального кодексу України, розділом XV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Вища кваліфікаційна комісія суддів України

вирішила:

клопотання Генерального прокурора України задовольнити.

Продовжити строк відсторонення Пригунової Алли Борисівни від посади судді господарського суду міста Києва строком на один місяць у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов